

Παγκόσμιος γλώσσα γραφομένη. Ἐν ἔτει 1800 Σκώττος τις ὀνόματι Josua Brigget ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ πόλει Haag μίαν «ταχυγραφικὴν καὶ κρυπτογραφικὴν γραφὴν» (Ecriture tachygraphique et cryptographique), ἥτις ἐβασίζετο ἐπὶ τοῦ παραδόξου ἐπινοήματος τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου δι' ἀριθμῶν. Ὁ ἐφευρέτης τοῦ γραφικοῦ τούτου συστήματος διέκρινε τὰς λέξεις εἰς ῥίζας καὶ καταλήξεις· καὶ τὰς μὲν ῥίζας ἐσήμαινε διὰ περιττῶν ἀριθμῶν, τὰς δὲ καταλήξεις δι' ἀρτίων. Οὕτω λόγου χάριν τὴν λέξιν gouvernement (κυβέρνησις) διήρει εἰς τὴν ῥίζαν gouver και εἰς τὴν κατάληξιν nement (ἐννοεῖται, ὅλιγον τι ἀνδραπέτως διότι ἡ ῥίζα κυρίως εἶνε gouvern)· καὶ τὴν μὲν σημασίαν τῆς ῥίζης ταύτης gouver (κυβερνᾶν) παρίστα διὰ τοῦ περιττοῦ ἀριθμοῦ 7, τὴν δὲ κατάληξιν nement διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 8, οὕτως ὥστε ἡ λέξις gouvernement ἐσημαίνεται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 78. Ὡσαύτως τὸ ὄνομα discernement διήρει εἰς τὴν ῥίζαν discer(!) καὶ εἰς τὴν κατάληξιν nement· τὴν πρώτην παρίστα διὰ τοῦ περιττοῦ ἀριθμοῦ 9, οὕτως ὥστε ὁ ἀριθμὸς 98 ἐσήμαινε discernement (διάκρισις), καὶ οὕτω καθέξῃς. Τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας ἐσημαίνεν ὡσαύτως δι' ἀριθμῶν, τοῦ μὲν πρώτου προσώπου διὰ τοῦ 1, τοῦ δευτέρου διὰ τοῦ 2, τοῦ τρίτου διὰ τοῦ 3. Ἡ κατάληξις τοῦ ἀπαρεμφάτου er ἐδηλοῦτο διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 6, οἱ δὲ χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐσημαίνοντο ὡσαύτως διὰ μικροτέρων ἀριθμῶν γραφομένων εἰς τὸ τέλος καὶ ὑπεράνω τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ, ὡς ἐξῆς: gouver = 7, gouverner = 76, je gouverne = 176, tu gouvernes = 276, il gouverne = 376 κτλ., je gouvernais = 176¹, tu gouvernais = 276¹, il gouvernait = 376¹, j' ai gouverné = 176², tu as gouverné = 276² κτλ., je gouvernerai = 176³, tu gouverneras = 276³, il gouvernera = 376³, je gouvernerais = 176⁴ καὶ οὕτω καθέξῃς.

Ὅμοιαν τινὰ ιδέαν τῆς δι' ἀριθμῶν παραστάσεως τῶν λέξεων, εἰ καὶ πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἀποβλέπουσαν, συνέλαβεν ἐσχάτως ὁ καθηγητὴς Léon Roquet ἐν Παρίσι. Οὗτος δηλ. ἐπενόησε σχέδιόν τι τηλεγραφικῆς παγκοσμίου γλώσσης, βασιζόμενον ὡσαύτως ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀριθμῶν ἀντὶ τῶν λέξεων. Ἐλαβε δὲ πρὸς τοῦτο ἀφορμὴν ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἐν τῇ τηλεγραφικῇ ἀλληλογραφίᾳ, οὐ μόνον ἐν τῇ ἰδιωτικῇ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐμπορικῇ καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ, ἀπαντᾷ μέγα πληθὺς φράσεων συχνάκις ἐπαναλαμβανομένων. (Τὸ αὐτὸ παρετήρησαν ὡς γνωστὸν καὶ οἱ στενογράφοι εἰς τοὺς ἀγορευόντας). Ὁ Roquet λοιπὸν προτείνει νὰ συλλεχθῶσι πᾶσαι αἱ συχνότατα ἐν τοῖς τηλεγραφήμασι ἀπαντῶσαι καὶ ἐπαναλαμβανόμεναι προτάσεις καὶ φράσεις καὶ νὰ ἀντικατασταθῶσι κατὰ κοινὴν τῶν ἐθνῶν συμφωνίαν διὰ ψηφίων καὶ ἀριθμῶν, οἵτινες κατόπιν ἐν εἰδεί ἐγχειριδίου βιβλίου νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸ τηλεγράφον δημόσιον. Τὸ σχέδιον τοῦτο θὰ ἐμπεριεῖχε λοιπὸν τὰς εἰκόνας, οὕτως εἰπεῖν, τῶν ιδεῶν τῆς διεθνούς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας, δεξιὰ μὲν τὴν φράσιν, ἀριστερὰ δὲ ἕνα ἀριθμὸν ἢ ἐν στοιχείον τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου, ὡς τηλεγραφικὸν σύμβολον. Πρὸς τοῦτο ἡδύναντο νὰ χρησιμεύσωσι τὰ 50 γράμματα τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου (A, B, C, D, Z, a, b, c, d, z). Τοιουτοτρόπως θὰ εἴχομεν 50 γραμμάς μὲ 50 προτάσεις καὶ 50 στοιχεῖα διὰ μίαν σελίδα. Ἐπὶ κεφαλῇς ἐκάστης σελίδος ἡδύνατο νὰ προσγραφῇ ἀνὰ ἓν ἐκ τῶν 50 στοιχείων (οὕτως ὥστε AA θὰ ἐσήμαινε: σελὶς πρώτη, γραμμὴ πρώτη). Μία πεντηκοντάς σελίδων θ' ἀπετέλει ἓν τεῦχος, ἕκαστον δὲ τεῦχος ἡδύνατο νὰ προσλάβῃ πάλιν ἀνὰ ἓν στοιχείον κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο (οὕτως ὥστε AAA θὰ ἐσήμαινε: τεῦχος πρῶτον, σελὶς πρώτη, γραμμὴ πρώτη. Aaa θὰ ἐσήμαινε: 26ον τεῦχος, 26η σελὶς, πρώτη γραμμὴ κτλ.). 50 τεύχη θ' ἀπετέλουσαν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἕνα τόμον, 50 δὲ τόμοι ἕνα πῖνακα, καὶ 50 πίνακες μίαν σειρὰν. Κατὰ ταῦτα ἐκάστη σελὶς θὰ περιεῖχε γραμμάς ἢ προτάσεις 50, ἕκαστον τεῦχος 2,500, ἕκαστος τόμος 125,000, ἕκαστος πῖναξ 6,250,000, ἐκάστη δὲ σειρὰ 312,500,000. Οὕτω λ. χ. τὰ γράμματα Abcdef θὰ ἐσήμαινον τὴν πρώτην φράσιν (πρότασιν) τῆς 27ης σειρᾶς τοῦ 28ου τεύχους τοῦ 29ου τόμου τοῦ

300ῦ πίνακος τῆς 31ης σειρᾶς. Μὲ τὰ ἐξ ταῦτα στοιχεῖα, ἀτινα ἐν τῇ μετατροπῇ αὐτῶν ἐκπροσωποῦσι 312,500,000 προτάσεις, δύναται τις νὰ τηλεγραφήσῃ, χωρὶς νὰ πληρώσῃ περισσώτερον ἀπὸ μίαν λέξιν διὰ τὴν ὅλην πρότασιν, καὶ ἐπειδὴ μία λέξις ἐνὸς τηλεγραφήματος πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ στοιχίζει 10—20 μάρκα, τὸ ὅποιον ποσὸν τῶρα μόνον πλοῦσοι ἐμπορικοὶ οἶκοι δύνανται νὰ πληρῶνωσι, εἰς τὸ ἐξῆς θὰ δύνανται κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Roquet καὶ οἱ ἥττον εὐποροὶ νὰ μεταχειρίζωνται τὸν πέραν τοῦ ἀτλαντικοῦ τηλεγράφον διὰ τὸ ἀσήμαντον ποσὸν τῶν 50—100 μάρκων, διότι τέσσαρες λέξεις τοῦλάχιστον διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀποδέκτου πρέπει νὰ λογίζωνται. Ὁ ἀποδέκτης τοῦ τηλεγραφήματος δὲν θὰ ἔχῃ μεγάλην δυσκολίαν, διότι ἂν λάβῃ π. χ. τὸ τηλεγράφημα fkzd, ἀμέσως ἀνοίγει τὸν τόμον d, εἶτα τὸ τεῦχος z, εἶτα τὴν σελίδα k καὶ ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ εὐρίσκει τὴν γραμμὴν f. Ἐνταῦθα εὐρίσκει ἐντυπον τὴν φράσιν, ἥτις εἶνε καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος fkzd.

Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ πρότασις τοῦ Roquet, ἀλλ' ὡς ὀρθότατα παρατηρεῖ ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Faulmann, ἡ πρότασις αὕτη, ἀκριβέστερον καὶ πρακτικώτερον ἐξεταζομένη, ἐξελέγχεται εἰς ἄκρὸν δυσεκτέλεστος ἐστὶ δὲ καὶ ἀχρηστος. Τὸ σπουδαιότατον κατ' ἀρχὰς εἶνε ἡ διάταξις τῶν φράσεων. Πρὸς τοῦτο ὑπάρχει ἔν μόνον ἀπλοῦν μέσον, ἡ ἀλφαριθμητικὴ τάξις, διότι πᾶσα ἄλλη τακτοποίησις τῶν φράσεων θ' ἀπῆται σπουδὴν καὶ μελέτην, οἷαν δὲ δυνάμεθα νὰ προῦποθέσωμεν εἰς τὸ τηλεγράφον δημόσιον. Ἐννοεῖται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀλφαριθμητικὴν τάξιν ὀφείλουσι νὰ διαταχθῶσι μόνον αἱ οὐσιώδεις καὶ ἀπαραίτητοι λέξεις τῶν φράσεων. Οὕτω λ. χ. ἐν τῇ προτάσει: «ὁ θεὸς σου ἀπέθανε» ἡ οὐσιώδης λέξις «ἀποθνήσκειν» πρέπει ν' ἀναζητηθῇ ὑπὸ τὸ Α καὶ νὰ εὐρεθῇ ἡ φράσις ἡ ἀναφερομένη εἰς «τὸν θεῖον». Ἡ ἀναζήτησις αὕτη δὲν θὰ εἶνε ἐκκολος διότι ἐν τῇ κεφαλαιῇ τοῦ «ἀποθνήσκειν» θὰ περιέχωνται καὶ ἀναριθμητὰ ἄλλα ὑποκείμενα. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν δυσκολιῶν τούτων πρὸς καταρτισμὸν τοῦ βιβλίου καὶ πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ κοινού, ὁ πορισμὸς τοιοῦτου ἐγχειριδίου θὰ ἦτο δυσκολώτατος εἰς τοὺς ἥττον εὐπόρους, διότι εἰς τόμος θὰ περιελάμβανε 156¼ τυπογραφικὰ φύλλα, εἰς πῖναξ ἐκ 50 τόμων θὰ παρείχεν ὁλόκληρον βιβλιοθήκην, μίαν δὲ σειρὰν ἐκ 2500 τόμων θὰ ἡδύνατο νὰ ἀγοράσῃ μόνον εἰς ἑκατομμυριοῦχος, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἡ μεταχειρίσις τῶν τόμων τούτων θ' ἀπῆται ὁλόκληρον ἐξησκηνέον προσωπικόν. Ἄν δὲ ἐξετάσωμεν καὶ τὴν διεθνὴ ὕψιν τοῦ ζητήματος, τότε πλέον αἱ δυσκολίαι καθιστῶνται τεράστιοι καὶ ἀνυπερβλήτοι. Διότι ἡ ἀνωτέρω φράσις «ὁ θεὸς σου ἀπέθανε» ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ εἶνε «ton oncle est mort», ἡ δὲ οὐσιώδης λέξις mort δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς ἡν ἀναλογεῖ διὰ τὰς ἄλλας γλώσσας. Πρέπει λοιπὸν νὰ συνταχθῶσιν ἰδιαίτερα τοιαῦτα βιβλία δι' ἐκάστην γλώσσαν, τοῦθ' ὅπερ θ' ἀπῆται τεραστίας ἐργασίας. Ἡ ιδέα λοιπὸν τοῦ Roquet εἶνε τόσον δυσεκτέλεστος, ἐστὶ δὲ, καὶ ἂν ἐπραγματοποιεῖτο, ἡ χρῆσις τοῦ βιβλίου θ' ἀπῆται τοσαύτην ἐργασίαν, ὥστε ἕκαστος θὰ προετίμα νὰ πληρῶνῃ τὰ ἐξοδα ἐνὸς πλήρους τηλεγραφήματος.

Μετὰ πόσης δὲ ἀκριβείας, μετὰ πόσης προσοχῆς θὰ ἐπρεπε νὰ καταρτισθῇ τὸ τοιοῦτο πρὸς χρῆσιν τῶν τηλεγραφούντων ἐγχειρίδιον μὲ τὰς τεραστίας του διαστάσεις, ἵνα μὴ ὑπολειφθῇ ἐν αὐτῷ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον τυπογραφικὸν λάθος! διότι, εἶνε πρόδηλον, ὅτι καὶ τὸ ἐλάχιστον παρόραμα, καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀνακρίβεια, εἴτε ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ ἐνυπάρχουσα εἴτε καὶ ἐκ μέρους τοῦ τηλεγραφητοῦ γινομένη, θὰ μετέβαλλεν ἀμέσως ὅλον τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος καὶ ἀντὶ πενήνθιμον καὶ θλιβεράς ἀγγελίας θὰ μετεβιβάζετο χαρμόσυνος εἰδήσις, καὶ ἀντιστρόφως, ἀντὶ νὰ εὐοχάζεται γάμος θὰ ἐδρηνεῖτο θάνατος. — Ἐν τούτοις, πᾶσα νέα ἐπίνοια, ὅσον ἀνόητος καὶ ἂν ᾖ, δύναται πάντοτε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς κατὰ τι καλόν. Ἴσως ἐκ τῆς ιδέας ταύτης λάβῃ τις καὶ ἄλλος ἀφορμὴν πρὸς νέας ἐπινοήσεις πρακτικωτέρας καὶ ὠφελιμωτέρας.